Lietas Nr. C771723725
Lietvedības Nr. C-17237-25/86
ECLI:LV:RPT:2025:1121.C771723725.2.S

Rīgas pilsētas tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2025.gada 21.novembrī

Rīgas pilsētas tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Ušakova,

ar tiesas sēdes sekretāri /Persona F/,

piedaloties kreditora pārstāvim /Persona E/,

parādnieka pārstāvei /Persona D/,

tiesas sēdē izskatīja kreditora /Nosaukums H/ pieteikumu par /Nosaukums D/ maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2025.gada 9.oktobrī, precizējot 2025.gada 20.oktobrī, kreditors /Nosaukums B/ iesniedzis Rīgas pilsētas tiesai pieteikumu par /Nosaukums D/ maksātnespējas procesa pasludināšanu, kurā lūgts ierosināt /Nosaukums D/ maksātnespējas procesa lietu un pasludināt /Nosaukums D/ maksātnespējas procesu.

Pieteikumā norādīti tālāk minētie argumenti.

[1.1] 2023.gada 17.martā un 2023.gada 4.augustā starp kreditoru un parādnieku noslēgti uzņēmuma līgumi Nr.17/03/2023 un Nr.04/08/2023 par būvdarbu veikšanu objektā /Adrese B/.

Kreditors visus Līgumā paredzētos darbus izpildīja pienācīgā kārtā un pušu saskaņotajos termiņos, pēc kā kreditors nosūtīja parādniekam darba izpildes aktus un rēķinus par paveikto darbu apmaksu. Visa Līguma darbības laikā parādnieks neizteica nevienu atteikumu vai pretenziju par darba kvalitāti, apjomu vai izpildes kārtību, lai gan šādas tiesības parādniekam bija paredzētas Līguma 5.3.punktā.

Ievērojot to, ka motivēti atteikumi netika iesniegti, kreditors secināja, ka parādnieks akceptēja kreditora paveiktos darbus.

Pušu sadarbības gaitā bija izveidojusies pušu atzīta un faktiski piemērota prakse, kādā tiek iesniegti izpildes akti un veikta apmaksa. Kreditors izpildīja un nodeva darbus, parādnieks darbus pieņēma un neiebilda pret tiem. Kreditors turpināja darbu izpildi ierastajā, pušu akceptētajā kārtībā pēc katra darba posma izpildes, uz parādnieka Līgumos norādītā pārstāvja elektronisko adresi nosūtīja izpildes aktus un rēķinus.

Saskaņā ar Līgumu 4.4. punktu Izpildītājs pēc faktiski paveikto darbu izpildes uz iepriekš norādīto Līgumos noteikto Parādnieka e-pasta adresi nosūtīja Parādniekam Darbu izpildes aktus (Forma Nr. 2) un kopsavilkuma aktus (Forma Nr. 3). Līgumu 5.3. punktā noteiktā darbu nepieņemšanas iespēja netika izmantota, līdz ar to visi Izpildītāja nosūtītajos aktos noteiktie darbi tika pieņemti. Līgumu izpildes procesā starp pusēm arī izveidojās prakse, ka pēc Izpildītāja e-pasta ar aktu nosūtīšanas Pasūtītāja pārstāvis /Persona C/ atbildēja ar apstiprinājumu “Apstiprinu”.

Izrakstīto rēķinu apmaksas termiņš bija noteikts Līguma 4.4. punktā – desmit darba dienu laikā pēc attiecīgo darbu izpildes aktu parakstīšanas vai faktiska akceptēšanas. Tā kā par darbiem Līgumos noteiktajos termiņos no Parādnieka netika saņemtas nekādas pretenzijas, Kreditors izrakstīja un uz Parādnieka Līgumos noteiktā pārstāvja e-pastu nosūtīja rēķinus.

[1.2] Pamatojoties uz Līgumiem, izrakstītajiem rēķiniem un Kreditora grāmatvedības datiem, Parādnieka pamatparāds uz pieteikuma sagatavošanas brīdi ir 46 922,73 *euro* (2023.gada 27.novembra rēķins Nr. PP131197*;* 2023.gada 27.novembra rēķins Nr.PP131198*;* 2024.gada 6.februāra rēķins Nr. PP131235*;* 2024.gada 26.februāra rēķins Nr.PP131247*;* 2024.gada 23.septembra rēķins PP 131371), kas pārsniedz Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punktā noteikto 4268 *euro* slieksni.

[1.3] Parādnieks neskatoties uz vairākkārtējiem atgādinājumiem vairāk nekā gadu nav parakstījis galīgo darbu pieņemšanas–nodošanas aktu. Šāda rīcība ir pretrunā ar Līguma noteikumiem un nav pieļaujama kā aizbildinājums maksātnespējas procesa pazīmes neesamībai.

Saskaņā ar Līgumu 5.2. un 5.3. punktiem Parādniekam bija pienākums piecu darba dienu laikā pēc darbu izpildes aktu (Forma Nr. 2) un kopsavilkuma aktu (Forma Nr. 3) saņemšanas tos izskatīt un parakstīt vai arī iesniegt Izpildītājam motivētu atteikumu pieņemt darbus, ja tiem ir kādi trūkumi vai neatbilstības. Tomēr šādi motivēti atteikumi nav iesniegti.

Tādējādi, ievērojot Līgumos paredzētos termiņus un Parādnieka bezdarbību, ir secināms, ka Līgumu darbi ir uzskatāmi par pieņemtiem un Parādnieks ir zaudējis tiesības atsaukties uz iespējamiem iebildumiem, kurus Līgumu ietvaros bija jāceļ nekavējoties.

Pasūtītāja ilgstoša atteikšanās parakstīt darbu pieņemšanas–nodošanas aktu, nesniedzot nekādus motivētus iebildumus, ir pretrunā ar labas ticības principu un apliecina ļaunprātīgu tiesību izmantošanu.

No Būvniecības informācijas sistēmas (BIS) izdrukas secināms, Līgumos minētais objekts, kur Kreditors veica būvdarbus 2023. gada 13. decembrī tika pieņemts ekspluatācijā. Tas apliecina, ka Līgumos ietvaros paredzētos darbus Kreditors izpildīja līdz galam, objekts atbilda normatīvo aktu prasībām un tika atzīts par drošu ekspluatācijai.

Tieši pēc objekta nodošanas ekspluatācijā Parādnieks pilnībā pārtrauca jebkādu komunikāciju ar Kreditoru, nesniedza atbildes uz nosūtītajiem e-pastiem, nereaģēja uz maksājumu atgādinājumiem un neveica nevienu maksājumu par izpildītajiem darbiem. Acīmredzami, līdz ar objekta nodošanu ekspluatācijā Parādniekam Kreditora pakalpojumi vairs nebija nepieciešami, un viņš apzināti izvairījās no savu saistību izpildes.

Arī pēc objekta nodošanas ekspluatācijā no Parādnieka puses netika saņemtas nekādas pretenzijas – ne par izpildīto darbu kvalitāti, ne par termiņiem vai apjomu, kas vēlreiz apliecina, ka Līgumu saistības no Kreditora puses ir izpildītas pilnā apjomā un pienācīgā kārtā.

[1.4] Tā kā parādnieks ir akceptējis kreditora izpildītos darbus, viņam pienākumus tos apmaksāt.

[1.5] Līguma 11.2.punkts paredz Izpildītājam tiesības aprēķināt līgumsodu, ja Pasūtītājs kavē norēķinu apmaksu. Kreditors aprēķināja līgumsodu par piecu rēķinu apmaksu 6662 *euro*.

[1.6] 2024. gada 26. novembrī Kreditors ierakstītā un apdrošinātā pasta sūtījumā (ar satura apliecinājumu) Parādniekam nosūtīja maksātnespējas brīdinājumu par parāda 46 922,73 *euro* apmērā samaksu. Brīdinājuma nosūtīšanas faktu apliecina šim pieteikumam pievienotā Latvijas Pasta kvīts par maksātnespējas brīdinājuma nosūtīšanu uz Parādnieka juridisko adresi.

Ievērojot Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punkta prasību, Parādniekam brīdinājumā tika dots trīs nedēļu termiņš parāda samaksai vai pamatotu iebildumu celšanai.

Kreditors 2024.gada 17.decembrī saņēma Parādnieka atbildi uz brīdinājumu, kurā Parādnieks norādīja, ka sabiedrības rīcībā nav dokumentu, kas apliecina izrakstīto rēķinu pamatotību un tajos norādīto summu apmēru.

Saskaņā ar Senāta 2010. gada 21. aprīļa spriedumu lietā Nr. SPC-109/2010, nepamatoti iebildumi ir tie, kas ir formāli, ar pierādījumiem neapstiprināti un acīmredzami vērsti tikai uz maksātnespējas procesa kavēšanu. Tieši šāda rakstura ir arī minētā atbilde no trešās personas.

Augstākās tiesas Senāts vairākkārt ir atzinis, ka parādnieka tiesības uz taisnīgu tiesu ir nodrošinātas tikai tad, ja kreditors ir stingri ievērojis prasību par brīdinājuma nosūtīšanu, un tiesai ir pamats apmierināt maksātnespējas pieteikumu, ja

brīdinājums izsniegts tieši par prasītajām saistībām un parādniekam dots trīs nedēļu termiņš iebildumu celšanai (sk. Senāta 2011. gada 14. aprīļa spriedumu lietā Nr. SPC-66/2011; 2012. gada 17. janvāra spriedumu lietā Nr. SPC- 25/2012). Kreditors ir ievērojis visas šīs prasības.

Kreditors uzskata, ka šāda parādnieka atbilde nekādā gadījumā nevar tikt uzskatīta par pamatotiem iebildumiem Maksātnespējas likuma kontekstā, jo visu korespondenci, tajā skaitā aktus un rēķinus, Kreditors parādniekam nosūtīja Līgumos noteiktajā kārtībā uz Līgumos norādītās kontaktpersonas e-pasta adresi. Tādējādi Parādnieks nav cēlis pamatotus iebildumus pret nosūtīto brīdinājumu.

[1.7] Tā kā Parādnieks līdz pat šim brīdim, tas ir, maksātnespējas procesa pieteikuma sagatavošanai, nav nokārtojis parādsaistības pret Kreditoru, kuras pamatparāds pārsniedz 4268 *euro* un kurām ir iestājies izpildes termiņš, Kreditors uzskata, ka Parādniekam ir konstatējama Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktā maksātnespējas procesa pazīme.

[1.8] Pieteikums pamatots ar Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktu.

[2] Parādnieks iesniedzis iebildumus pret maksātnespējas pieteikumu.

Iebildumos norādīti tālāk minētie argumenti.

[2.1] Parādnieks uzskata Kreditora pieteikumu par faktiskiem apstākļiem neatbilstošu, apzināti nepatiesu, prettiesisku, nepamatotu un pilnībā noraidāmu.

No visiem priekšnosacījumiem, lai pasludinātu maksātnespējas procesu, ir iestājies tikai viens, proti, kreditors ir izsniedzis vai nosūtījis parādniekam brīdinājumu par nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu. Pārējie priekšnosacījumi nav izpildīti.

[2.2] Parādnieks neatzīst pieteikumā norādīto parādu, un starp pusēm ir strīds par parādu un tā apmēru, kas ir jārisina prasības tiesvedības kārtībā, iesniedzot prasības pieteikumu par parāda piedziņu un/vai zaudējumu atlīdzību.

[2.3] Saskaņā ar abiem Līgumiem kreditors apņēmās veikt būvniecības un remonta darbus objektā /Adrese C/. Darbu izpildes termiņi saskaņā ar Līguma 6.2.punktu tika noteikti 4 (četru) mēnešu laikā no Līguma noslēgšanas, tas ir, attiecīgi līdz 2023. gada 23. jūlijam par Līgumā Nr. 17/03/2023 noteiktiem darbiem noteiktiem darbiem un līdz 2023. gada 10. decembrim par Līgumā Nr.04/08/2023 noteiktiem darbiem.

[2.4] Ņemot vērā, ka Kreditors bija būvniecības pakalpojumu sniedzējs vairākos objektos, kas piederēja Parādniekam un ar Parādnieku saistītām juridiskām personām (/Nosaukums G/ un /Nosaukums F/), izveidojās ilgstoša sadarbība, kā rezultātā visa komunikācija un darbu jautājumu risināšana notika mutiski - telefoniski vai būvdarbu sapulcēs. Tāpēc visi aizrādījumi un iebildumi par darbu trūkumiem un darbu izpildes termiņiem Kreditoram tika izteikti mutiski.

[2.5] Parādnieks ir nekustamo īpašumu attīstītājs, kas būvē vai renovē ēkas ar mērķi pārdot ēkās esošos dzīvokļu īpašumus un gūt peļņu. Būvniecības un renovācijas darbi tiek finansēti no Parādnieka paša līdzekļiem un piesaistīto kreditoru finanšu līdzekļiem, par kuriem Parādnieks maksā procentu maksājumus. Objekta attīstības projektā bija ieguldīti gan Parādnieka līdzekļi, gan tika piesaistīts hipotekārais kreditors (zemesgrāmatas izdruka pielikumā), kuram Parādnieks ikmēnesi maksāja procentu maksājumus par aizdevuma lietošanu. Līdz ar to Parādniekam bija ļoti nozīmīgi Objektā veicamo darbu kvalitātes un termiņu ievērošana, par ko Parādnieks vairākkārtīgi brīdināja Kreditoru.

[2.6] Kreditors neizpildīja darbus Līgumos noteiktajā kvalitātē un apmērā, kā arī pieļāva būtisku darbu izpildes un nodošanas kavējumu.

Tā, Kreditors nosūtīja Parādniekam darbu, kas noteikti Līgumā 17/03/2023 un kuru izpildes termiņš bija 2023.gada 23.jūlijs, pieņemšanas – nodošanas aktu 2024. gada 11.janvārī, pieļaujot kavējumu gandrīz 6 mēnešus un neizpildot darbus Līgumā Nr.17/03/2023 noteiktajā kvalitātē un apmērā, un darbu, kas noteikti Līgumā Nr.04/08/2023 un kuru izpildes termiņš bija 2023. gada 10. decembris, pieņemšanas - nodošanas aktu 2024. gada 24. septembrī, pieļaujot kavējumu vairāk par 9 mēnešiem un neizpildot darbus Līgumā Nr.04/08/2023 noteiktajā kvalitātē un apmērā.

Kreditora Līgumu pārkāpumu rezultātā Parādniekam nācās piesaistīt citus būvuzņēmējus, visu kavējuma periodu maksāt aizdevuma lietošanas procentus hipotekārajam kreditoram, un Parādniekam bija liegta iespēja realizēt Objektā esošos dzīvokļu īpašumus un gūt ienākumus, kas Parādniekam radīja zaudējumus lielos apmēros.

[2.7] Saskaņā ar Līgumu 4.2. un 4.4. punktu, Parādniekam kā pasūtītājam bija pienākums apmaksāt Kreditora kā Izpildītāja faktiski izpildītos darbus, pamatojoties apstiprinātiem un parakstītiem darbu izpildes aktiem (Forma 2) un kopsavilkuma aktiem (Forma 3).

Saskaņā ar Līgumu 5.11. punktu darbi tiek uzskatīti par pilnībā pabeigtiem, kad starp pusēm bez iebildumiem ir parakstīts darbu pieņemšanas – nodošanas akts. Ņemot vērā Kreditora Līgumu pārkāpumus un radītos zaudējumus Parādniekam, darbi nav apstiprināti un pieņemti no Parādnieka kā pasūtītāja puses, kā arī nav parakstīti, kā tas ir paredzēts Līgumos, ne darbu izpildes akti (Forma 2) un kopsavilkuma akti (Forma 3), ne arī darbu pieņemšanas – nodošanas akts.

Minētais apstiprina, ka neizpildās Maksātnespēja likuma 57.panta pirmās daļas 2.punkta pirmie trīs priekšnosacījumi, tāpat kā neizpildās arī pēdējais normas piemērošanas priekšnoteikums attiecībā par Parādnieka celtiem iebildumiem uz Kreditora brīdinājumu.

[2.8] Parādnieks ir reaģējis uz Kreditora 2024. gada 26. novembrī nosūtīto maksātnespējas brīdinājumu, 2024. gada 17. decembrī nosūtot Kreditoram atbildi uz Brīdinājumu. Parādnieks norādīja, ka viņa rīcībā nav dokumentu, kas apliecinātu izrakstīto rēķinu pamatotību, un savus Iebildumus pamatoja ar minētiem Līgumu punktiem par darbu pieņemšanas un apmaksas kārtību, kā arī lūdza Kreditoru iesniegt Parādniekam rēķinu pamatojošos dokumentus, norādot, ka parāda konstatēšanas gadījumā aicina Kreditoru vienoties par parāda apmaksas nosacījumiem, kas liecina par Parādnieka godprātīgu nodomu samaksāt parādu, ja tāds ir radies. Kreditors, saņemot Iebildumus, nekādā veidā nereaģēja uz Parādnieka lūgumu un aicinājumu.

[2.9] Parādnieks ir uzskatāms par maksātnespējīgu tikai tad, ja nepilda saistības, par kurām nav strīda, savukārt norādītie faktiskie apstākļi un Parādnieka iesniegtie pierādījumi apstiprina, ka starp Pusēm ir strīds, kas izriet no Līgumiem, kas ir risināms citā tiesvedības kārtībā un ka neizpildās priekšnosacījumi Maksātnespēja likuma 57.panta pirmās daļas 2.punkta piemērošanai.

[2.10] Parādnieks nav apmaksājis Kreditora iesniegtos rēķinus, nevis tāpēc, ka finansiāli nav spējīgs to izdarīt, bet gan tāpēc, ka uzskata tos par nepamatotiem un Kreditora norādītās parādsaistības - par apstrīdamām. Parādnieks ir veiksmīgi funkcionējošs uzņēmums, kas darbojas nekustamo īpašumu jomā vairāk par vienpadsmit gadiem un kuram pieder daudz aktīvu, tai skaitā dzīvokļu īpašumi Objektā, kā arī naudas līdzekļi kredītiestādes kontā, kas daudzkārtīgi pārsniedz Kreditora Pieteikumā norādīto parādu.

To, ka Parādnieka aktīvi pārsniedz Parādnieka uzņemtās saistības, pierāda arī uzņēmuma 2024.gada pārskats, kurā ir atspoguļoti uzņēmuma aktīvi un pasīvi, kā arī uzņēmuma 2024. gada peļņa 426 099 *euro*. Uzņēmuma operatīvā bilance uz 2025.gada 30.septembri apliecina, ka Parādnieks arī 2025. gadā turpina strādāt ar peļņu.

Minētais pierāda, ka Parādnieks ir maksātspējīgs un nav konstatējama neviena maksātnespējas procesa pazīme.

[2.11] Neskatoties uz to, ka Kreditoram ir zināms, ka pastāv strīds par saistībām, kas izriet no Līgumiem, un ka Parādnieks ir maksātspējīgs, Kreditors ir iesniedzis Pieteikumu tiesā, kas liecina par negodprātīgu tiesību izlietošanu pretēji Civillikuma 1.pantam. Tāpēc, Parādnieks uzskata, ka Pieteikums ir atzīstams par nepamatotu un apzināti nepatiesu saskaņā ar Civilprocesa likuma $363.^{13}$ panta devīto daļu.

[2.12] Parādnieks lūdz maksātnespējas procesa pieteikumu noraidīt un izbeigt Parādnieka maksātnespējas procesa lietu. Atzīt maksātnespējas procesa pieteikumu par nepamatotu un apzināti nepatiesu.

[3] Kreditors iesniedzis atsauksmi pret parādnieka iebildumiem.

Atsauksmē norādīti tālāk minētie argumenti.

Kreditors ir iepazinies ar Parādnieka iebildumiem un uzskata tos par nepamatotiem, mākslīgi konstruētiem un tādiem, kas vēl jo vairāk apliecina Parādnieka faktisko maksātnespēju.

Parādniekam ir konstatējami visi Maksātnespēja likuma 57. panta pirmās daļas 2. punktā, noteiktie priekšnosacījumi: parādniekam ir parādsaistības, parādsaistības pārsniedz 4268 *euro* apmēru, parādsaistībām ir iestājies izpildes termiņš, kreditors ir nosūtījis parādniekam brīdinājumu par nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, kā arī parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pasta komersantam nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Kreditors ir izpildījis savas saistības atbilstoši līgumam Nr. 17/03/2023 un līgumam Nr. 04/08/2023, veicot tajos paredzētos būvdarbus objektā /Adrese B/. Līguma noteikumu ietvaros Kreditors ir sagatavojis un Parādniekam nosūtījis izpildes dokumentāciju – darbu izpildes aktus (Forma2), kopsavilkuma aktus (Forma3), kā arī atbilstošos rēķinus.

Norādīts, ka gan akti, gan rēķini tika nosūtīti vienlaikus, un Parādnieks ne tikai tos faktiski saņēma, bet arī neizteica iebildumus Līgumā noteiktajā termiņā un iekļāva tos VID datubāzē. Līdz ar to objektīvi iestājās tiesiskas sekas – akti uzskatāmi par apstiprinātiem, un rēķinu samaksas termiņš ir uzsācies. Tādējādi samaksas termiņš katram rēķinam iestājās 15 darba dienu laikā pēc tā nosūtīšanas. Šī kārtība atbilst ne tikai Līguma tekstam, bet arī pastāvīgajai līgumattiecību izpildes praksei, kas bija izveidojusies starp pusēm.

Tādējādi Parādnieka apgalvojums, ka rēķinu apmaksai nav iestājies izpildes termiņš, ir nepamatots un pretrunā faktiskajiem apstākļiem. Parādnieka rīcība, atsakoties pildīt saistības pēc objekta nodošanas ekspluatācijā, ir acīmredzami pretrunā labas ticības principam.

Līdz 2025. gada 3. novembrim, ir šādi rēķinu apmaksas kavējumi: Rēķins PP131197: 692 diena (no 18.12.2023); Rēķins PP131198: 692 diena (no 18.12.2023); Rēķins PP131235: 620 dienas (no 28.02.2024); Rēķins PP131247: 600 diena (no 18.03.2024); Rēķins PP131371: 392 dienas (no 14.10.2024).

Minēto apstākļu kopums apliecina, ka Parādnieks ir pārkāpis Līguma noteikumus, bez jebkāda tiesiska pamata atteicies no rēķinu apmaksas, neskatoties uz to, ka rēķinu apmaksas termiņi ir iestājušies un pret tiem nav izteikti nekādi iebildumi.

Vienīgais Parādnieka sniegtais “iebildums” uz Kreditora 2024. gada 26. novembra brīdinājumu bija apgalvojums, ka tā rīcībā “*nav dokumentu, kas apliecina izrakstīto rēķinu pamatotību*”. Šāds vispārīgs un nedokumentēts apgalvojums nav uzskatāms par pamatotu iebildumu Maksātnespējas likuma izpratnē.

Parādnieka apgalvojums ir acīmredzami pretrunā viņa paša rīcībai – visi rēķini un to pamatojošie izpildes akti tika nosūtīti uz Līgumā noteikto e-pastu, un Parādnieks nevienā gadījumā neizteica iebildumus Līguma noteiktajā kārtībā un termiņā.

Tikai pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas Parādnieks sāka apgalvot, ka, iespējams, ir bijuši kavējumi un zaudējumi, bet nesniedza nekādus pierādījumus šo apgalvojumu pamatotībai. Tas demonstrē ļaunticīgu un formālu iebildumu celšanu.

Parādnieks pats vairākus neapmaksātos rēķinus ir reģistrējis VID EDS sistēmā.

Viens no rēķiniem (Nr. PP131235) ir daļēji apmaksāts, vēl vairāk nostiprinot faktu, ka rēķini ir atzīti, un Parādniekam to saturs un pamats bijis zināms. Pretenziju neesamība un maksājuma veikšana pilnībā izslēdz strīdu par rēķina esamību un pamatotību.

Šo iemeslu kopums apliecina, ka Parādnieks ne tikai nav samaksājis parādu, bet arī nav cēlis pamatotus iebildumus, un visa tā rīcība vērtējama kā formāla aizbildināšanās ar mērķi izvairīties no saistību izpildes.

Parādnieka rīcība liecina par acīmredzamu vēlmi formāli imitēt strīdu par tiesībām, kuram nav tiesiskas substance.

Tomēr pēc tiesas lēmuma par maksātnespējas procesa lietas ierosināšanu Parādnieks savos paskaidrojumos vairs nenoliedz šo dokumentu esamību savā rīcībā, maina savu sākotnējo pozīciju, izvirzot pilnīgi jaunus argumentus par it kā notikušu darbu izpildes kavējumu un radītiem zaudējumiem.

Šādi Parādnieka argumenti netiek pamatoti ar nekādiem pierādījumiem – Parādnieks nav iesniedzis nevienu dokumentu, kas apliecinātu zaudējumu esamību.

Šajā lietā Parādnieks nav apstrīdējis pašu prasījumu pēc būtības – nav noraidījis konkrētu darbu veikšanu, nav uzrādījis neatbilstību aktu apjomiem vai darbu kvalitātei. Tā vietā izteikti vispārīgi, nespecifiski un būtiski novēloti apgalvojumi par iespējamiem zaudējumiem un darbu kavējumiem, bez jebkādu pierādījumu iesniegšanas.

Šādas vēlāk uzkonstruētas pozīcijas neatbilst Senāta judikatūrā nostiprinātajiem kritērijiem par pamatotu iebildumu saturu, un tādēļ nevar tikt uzskatītas par šķērsli maksātnespējas procesa pasludināšanai.

Kreditors vēlas uzsvērt, ka starp Kreditora valdes locekli /Persona B/ un Parādnieka valdes locekli /Persona A/ laika periodā no 2023. gada līdz 2025. gadam ir bijusi ilgstoša un apjomīga saziņa platformā WhatsApp, tajā skaitā par Līgumu darbu izpildēm un maksājumiem, kas turpinājās arī pēc attiecīgo rēķinu izrakstīšanas un nosūtīšanas un objekta nodošanas ekspluatācijā.

Šajā saziņā, Parādnieka valdes loceklis nevienā brīdī neizsaka jebkādas pretenzijas - ne par darbu izpildes kvalitāti, ne par darbu apjomu vai neatbilstību līgumam, ne par darbu izpildes termiņu kavējumu, ne par kādu zaudējumu esamību. Vienīgais komentārs, kas no Parādnieka valdes locekļa tika izteikts 2024. gada 12. novembrī saistībā ar izrakstītajiem rēķiniem bijis šāds: "*Par Rd31 (Raņķa dambis 31) man nav atbildes. Visa nauda pagaidām iet kreditoriem, procentiem un nodokļiem*"! Šāda atzīšanās vēl vairāk apliecina Parādnieka faktisko maksātnespēju un apstiprina pilnīgu jebkādu iebildumu pret izrakstītajiem rēķiniem neesamību.

Ņemot vērā, ka šī saziņa notikusi pēc neapmaksāto rēķinu izrakstīšanas un apmaksas termiņu iestāšanās, šis pierādījums uzskatāmi parāda, ka jebkādi vēlāk izteiktie formālie iebildumi tika uzkonstruēti tikai pēc maksātnespējas procesa ierosināšanas, ar mērķi mākslīgi radīt iespaidu par strīdu par tiesībām, kas neatbilst faktiskajai situācijai.

Pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, ir acīmredzami, ka Parādnieks ne tikai nav apstrīdējis Kreditora prasījumu pēc būtības, bet arī nav ievērojis nedz Līgumos, nedz Maksātnespējas likumā noteikto kārtību iebildumu izteikšanai. Parādnieka vienīgais sākotnējais iebildums bija par rēķinu pamatojošās dokumentācijas neesamību, kas vēlāk pilnībā atsaukts, jo paša Parādnieka sniegtajos paskaidrojumos redzams, ka šie dokumenti ir viņa rīcībā.

Turklāt būtiski, ka objekts, kurā darbi tika veikti, ir nodots ekspluatācijā bez jebkādām iebildumiem par izpildīto darbu neatbilstību. Ne mazāk nozīmīgs ir fakts, ka Parādnieks pats ir atzinis saņemtos rēķinus, reģistrējot tos Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS), un pat daļēji apmaksājis vienu no rēķiniem – Nr. PP131235, tādējādi ar konkrētu rīcību apliecinot rēķinu pamatotību un neesamību jebkādām iebildumiem.

Senāta judikatūrā ir nostiprināts princips, ka tikai tādi iebildumi, kuri ir konkrēti, pierādīti un sniegti savlaicīgi, ir uzskatāmi par pamatotiem Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Savukārt vispārīgas frāzes, formāli un novēloti celti argumenti vai mēģinājumi radīt strīdu par tiesībām, kad maksātnespējas process jau ir ierosināts tiesā, neattaisno maksājuma kavējumu un neizslēdz maksātnespējas pazīmju esamību.

Kreditora ieskatā, ir nepārprotami konstatējamas visas Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktās pazīmes, kā arī šī likuma 57. panta pirmās daļas 5. punktā paredzētā pazīme. Parādnieka iebildumi ir juridiski nepamatoti, pretrunā viņa paša faktiskajai rīcībai, pušu līgumattiecību praksei, piemērojamajām tiesību normām un Senāta atziņām.

[4] Tiesas sēdē Kreditora pārstāvis pieteikumu uzturēja uz pieteikumā norādītajiem argumentiem un pamata. Lūdza apmierināt.

Parādnieka pārstāve pieteikumu uzskatīja par nepamatotu, lūdza noraidīt. Lūdza pieteikumu atzīt par nepamatotu un apzināti nepatiesu.

Motīvu daļa

[5] Maksātnespējas likuma 56.pants noteic, ka juridiskās personas maksātnespējas procesu piemēro attiecībā uz juridisko personu, personālsabiedrību, ārvalstī reģistrētu personu, kas veic pastāvīgu saimniecisko darbību Latvijā, un šajā likumā noteiktiem speciāliem subjektiem (turpmāk šajā sadaļā – parādnieks).

Parādnieks ir atzīstams par juridiskās personas maksātnespējas procesa subjektu Maksātnespējas likuma 56.panta izpratnē.

[6] Maksātnespējas likuma 60.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu šajā likumā paredzētajos gadījumos tiesai var iesniegt: kreditors vai kreditori, ja pastāv kāda no šā likuma 57.panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm.

Kreditors iesniedzis maksātnespējas pieteikumu, norādot, ka ir konstatējama Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktā minētā maksātnespējas pazīme, līdz ar ko pasludināms Parādnieka maksātnespējas process.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma $363.^{13}$ panta otro daļu tiesa pasludina juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja tā pieteikuma izskatīšanas dienā konstatē pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīmi.

Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka parādniekam piemēro juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja ir kāda no šādām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm: parādnieks – sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība – nav nokārtojis vienu vai vairākas parādsaistības, no kurām pamatparāda

summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 4268 *euro* un kurām ir iestājies izpildes termiņš, un kreditors vai kreditori ir izsnieguši vai nosūtījuši uz parādnieka juridisko adresi sūtītāja apmaksātu brīdinājumu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, un parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pasta komersantam nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Tādējādi Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punkta maksātnespējas procesa pazīme sastāv no četriem kritērijiem:

1) parādnieks nav nokārtojis vienu vai vairākas parādsaistības, no kurām pamatparāda summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 4268 *euro;*

2) parādnieka nenokārtotajām parādsaistībām ir iestājies izpildes termiņš;

3) kreditors vai kreditori ir iesnieguši vai nosūtījuši uz parādnieka juridisko adresi sūtītāja apmaksātu brīdinājumu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu;

4) parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pastā nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Judikatūrā ir atzīts, ka tiesnesim vienlaikus jākonstatē visi četri kritēriji *(sk. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2012.gada 7.marta spriedums lietā Nr.SPC-25/2012).*

[7.1] 2023.gada 17.martā starp Parādnieku kā Pasūtītāju un Kreditoru kā Izpildītāju noslēgts Uzņēmuma līgums Nr.17/03/2023/ “Par ēkas atjaunošanas darbiem /Adrese B/”.

Līguma 2.1.punkts noteic, ka Pasūtītājs uzdot un Izpildītājs apņemas veikt Objektā darbus saskaņā ar Projekta dokumentāciju, Tāmi, Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tajā skaitā būvnormatīviem, obligātajiem un rekomendējamiem standartiem, Pasūtītāja norādījumiem un Līguma noteikumiem un nodot Darbus Pasūtītājam Līgumā noteiktā kārtībā.

Līguma 2.2.punkts noteic, ka Pasūtītājs apņemas saskaņā ar Līgumu pieņemt un apmaksāt Darbus.

Līguma 4.2. punkts noteic, ka Pasūtītājs ik mēnesi apmaksā Izpildītāja faktiski izpildītos Darbus saskaņā ar abpusēji parakstītiem ikmēneša darbu izpildes aktiem (Forma2) un Izpildītāja izrakstītajiem rēķiniem, ieturot daļu Avansa maksājuma proporcionāli izpildītiem, ikmēneša Darbu izpildes aktā (Forma2) norādītiem darbiem, (..).

Līguma 4.3. punkts noteic rēķinu nosūtīšanas kārtību.

Līguma 4.4. punkts noteic, ka Pasūtītājs samaksā izpildītājam par faktiski izpildītiem un apstiprinātiem darbiem 10 darba dienu laikā pēc attiecīgā ikmēneša darbu izpildes akta (Forma2) un kopsavilkuma akta (Forma3) parakstīšanas un attiecīga rēķina saņemšanas.

Līguma 5.punkts regulē darbu pieņemšanas – nodošanas kārtību. 5.11.punkts noteic, ka Darbi tiek uzskatīti par pilnīgi pabeigtiem, kad starp pusēm abpusēji bez iebildumiem ir parakstīts darbu pieņemšanas – nodošanas akts. Līguma 6.punkts darbu izpildes termiņus.

2023.gada 4.augustā starp Parādnieku kā Pasūtītāju un Kreditoru kā Izpildītāju noslēgts Uzņēmuma līgums Nr.04/08/2023 “Par ēkas atjaunošanas darbiem /Adrese B/ (2.daļa)”.

Līguma Nr.04/08/2023 2.1., 2.2., 4.2., 4.3, 4.4., 5. un 6.punkts satur identiskus nosacījumus, proti, tādus pašus, kā Līgums Nr.17/03/2023/.

No Līgumiem secināms, ka izpildītājs pabeidz mēneša darbus, abas puses paraksta ikmēneša darbu izpildes aktu (Forma 2) un kopsavilkuma aktu (Forma 3), Izpildītājs izraksta rēķinu un nosūta to Pasūtītājam saskaņā ar līguma 4.3. punktā noteikto kārtību, tiek ieturēta daļu avansa maksājuma proporcionāli izpildītajiem darbiem (kā norādīts Forma 2), pasūtītājs veic maksājumu 10 darba dienu laikā pēc abu aktu parakstīšanas un rēķina saņemšanas. Darbi tiek uzskatīti par pilnīgi pabeigtiem tikai tad, kad parakstīts galīgais pieņemšanas–nodošanas akts bez iebildumiem (5.11. punkts).

2023.gada 27.novembrī Kreditors izrakstīja Parādniekam rēķinu Nr.PP 131197 par summu 9617,36 *euro*. 2023.gada 17.marta Būvdarbu līgums, /Adrese A/. Apmaksas termiņš saskaņā ar Līguma 4.4.punktu. Kopsavilkuma Akts Nr.3 iesniegts. Nav parakstīts no Pasūtītāja puses.

2024.gada 6.februārī Kreditors izrakstīja Parādniekam rēķinu Nr.PP 131235 par summu 17 168,41 *euro*. 2023.gada 4.augusta Būvdarbu līgums, /Adrese A/. Apmaksas termiņš saskaņā Līguma 4.4.punktu. Kopsavilkuma Akts Nr.5 iesniegts. Nav parakstīts no Pasūtītāja puses.

2024.gada 26.februārī Kreditors izrakstīja Parādniekam rēķinu Nr.PP 131247 par summu 11 518,37 *euro*. 2023.gada 4.augusta Būvdarbu līgums, /Adrese A/. Apmaksas termiņš saskaņā ar Līguma 4.4.punktu. Kopsavilkuma Akts Nr.6 iesniegts. Nav parakstīts no Pasūtītāja puses.

2024.gada 23.septembrī Kreditors izrakstīja Parādniekam rēķinu Nr.PP 131371 par summu 4634,44 *euro*. 2023.gada 4.augusta Būvdarbu līgums, /Adrese A/. Apmaksas termiņš saskaņā ar Līguma 4.4.punktu. Kopsavilkuma Akts Nr.7 iesniegts. Nav parakstīts no Pasūtītāja puses.

No elektronisko pasta sūtījumu pārskatiem secināms, ka Parādniekam tika sūtīti pārskati par paveiktajiem darbiem, ar norādi, ka Kreditors gaida apstiprinājumu, lai izrakstītu rēķinus. Parādniekam nosūtīti rēķini. E-pasta vēstulēs vērsta Parādnieka uzmanība, ka samaksa nav veikta.

[7.2] 2024.gada 26.novembrī Kreditors nosūtīja Parādniekam "Maksātnespējas brīdinājumu". Norādīja, ka saskaņā ar abiem līgumiem Parādnieks ir Kreditoram parādā 46 922,73 *euro*. Parādnieks brīdināts par Kreditora nodomu iesniegt maksātnespējas pieteikumu, ja apmaksa netiks veikta trīs nedēļu laikā.

[7.3] Kreditors 2024.gada 17.decembrī saņēma Parādnieka atbildi uz maksātnespējas brīdinājumu. Parādnieks norādīja, ka parādnieka rīcībā nav dokumentu, kas apliecina izrakstīto rēķinu pamatotību, un tajos norādīto summu apmēru. Parādnieks lūdz iesniegt izpildītāja rīcībā esošos dokumentus – Forma2, lai varētu veikt rūpīgu pārbaudi, pārliecināties par parāda esamību un tā apmēru. Gadījumā, ja sabiedrība konstatēs parāda esamību, kreditors aicināts uzsākt sarunas par iespējamā parāda atmaksas nosacījumiem.

Parādnieks apliecināja, ka pēc šo iebildumu nosūtīšanas, Kreditors nekādā veidā nereaģēja uz parādnieks lūgumu un aicinājumiem.

[7.4] Civilprocesa likuma 363.^{13} panta devītā daļa noteic, ja pieteikumā norādītā maksātnespējas procesa pazīme netiek konstatēta, tiesa maksātnespējas procesa pieteikumu noraida un izbeidz juridiskās personas maksātnespējas procesa lietu, kā arī izlemj jautājumu, vai maksātnespējas procesa pieteikums atzīstams par nepamatotu vai apzināti nepatiesu. Tiesa noraida maksātnespējas procesa pieteikumu, kas iesniegts atbilstoši Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. un 3. punktā minētajai maksātnespējas procesa pazīmei, ja tā konstatē, ka ne vēlāk kā trīs dienas līdz lietas izskatīšanas dienai parādnieks ir cēlis pamatotus iebildumus pret maksātnespējas procesa pieteikumā minēto prasījumu (..).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 363. ^{10} panta otrajai daļai, parādniekam ir tiesības ne vēlāk kā trīs dienas līdz maksātnespējas procesa pieteikuma izskatīšanas dienai celt pamatotus iebildumus pret maksātnespējas procesa pieteikumā minēto prasījumu, tai skaitā sniegt pierādījumus par to, ka parādnieks spēj segt maksātnespējas procesa pieteikumā minētās parādsaistības.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantā ietvertajam principam tiesīgi noslēgti līgumi ir jāpilda.

Atbilstoši Civillikuma 1591.pantam, ja piesaka prasību par divpusēja līguma izpildīšanu, prasītājam jāpierāda, ka tas no savas puses līgumu izpildījis. Pret viņu var celt līguma neizpildīšanas ierunu.

Viens no galvenajiem parādnieka iebildumiem ir tāds, ka samaksa Kreditoram nav veikta, jo Kreditors neizpildīja darbus Līgumos noteiktajā kvalitātē un apmērā, pieļāva būtiskus darbu izpildes un nodošanas kavējumus. Šī iemesla dēļ Parādnieks nav parakstījis ne darbu izpildes aktus (Forma2), ne kopsavilkuma aktus (Forma3), ne arī darbu pieņemšanas – nodošanas aktus. Parādnieka ieskatā Kreditoram bija labi zināms, ka pastāv strīds. Samaksa nav veikta, jo Kreditors neizpildīja darbus Līgumos noteiktajā kvalitātē un apmērā, pieļāva būtiskus darbu izpildes un nodošanas kavējumus.

Kreditors, iesniedzot pieteikumu, paskaidroja, ka pušu sadarbības gaitā bija izveidojusies pušu atzīta un faktiski piemērota prakse, kādā tiek iesniegti izpildes akti un veikta apmaksa. Kreditors izpildīja un nodeva darbus, parādnieks darbus pieņēma un neiebilda pret tiem. Kreditors turpināja darbu izpildi ierastajā, pušu akceptētajā kārtībā pēc katra darba posma izpildes, uz parādnieka Līgumos norādītā pārstāvja elektronisko adresi nosūtīja izpildes aktus un rēķinus.

Izvērtējot abu Līgumu 4.2., 4.4. un 5.11.punktu, tiesa loģiski var izdarīt šādus secinājums, ja darbu izpildes akti (Forma 2), kopsavilkuma akti (Forma 3) un pieņemšanas–nodošanas akts nav parakstīti, tad, visticamāk, nav izpildīti līguma

priekšnoteikumi samaksai (4.2. un 4.4. punkts), jo maksājums ir saistīts ar šo dokumentu parakstīšanu; visticamāk, Pasūtītājam nav iestājies pienākuma veikt samaksu, līdz dokumenti ir abpusēji apstiprināti; visticamāk, darbi nav uzskatāmi par pilnīgi pabeigtiem (saskaņā ar 5.11. punktu), jo galīgais pieņemšanas–nodošanas akts nav parakstīts.

Lai varētu pasludināt parādnieka maksātnespējas procesu, ir jākonstatē, ka parādnieka iebildumi ir formāli un acīmredzami vērsti uz izvairīšanos no maksātnespējas procesa pasludināšanas, jo parādnieka maksātnespējas pasludināšana ir iespējama tikai tad, ja parādnieks nepilda saistības, par kurām nav strīda.

Tiesa atzīst, ka maksātnespējas procesa ietvaros nav izvērtējams, vai parādnieka izteiktie iebildumi ir pamatoti pēc būtības, bet šo iebildumu izvērtēšana ir prasības kārtībā izskatāma prasījuma priekšmets.

Par nepamatotiem būtu uzskatāmi tikai tādi iebildumi, kas ir formāli un acīmredzami vērsti tikai uz to, lai faktiski maksātnespējīgs parādnieks izvairītos no maksātnespējas procesa pasludināšanas (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr.SPC-109/2010*).

Tiesai, izskatot maksātnespējas procesa pieteikumu, nav pēc būtības jāizšķir strīds par kreditora un parādnieka saistību pastāvēšanu, bet tikai jāvērtē, vai iebildumi, ko parādnieks cēlis, ir tādi, kas liek apšaubīt to, ka parāda nemaksāšanas vienīgais iemesls ir parādnieka nespēja samaksāt. Maksātnespējas kā sevišķās tiesāšanas kārtības lietā tiesai ir liegtas iespējas pēc būtības izšķirt parādnieka un kreditora strīdu par prasījuma pamatotību, un parādnieka iebildumu izvērtēšana pēc būtības ir ārpus sevišķās tiesāšanas kārtības robežām.

Tiesa, vērtējot parādnieka iebildumu pamatotību Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punkta un Civilprocesa likuma 363.^{13}panta devītās daļas izpratnē, nedrīkst tulkot jēdzienu

„pamatotība" tā, kā tas parasti tiek tulkots, izskatot lietu prasības kārtībā, proti, kā iebildumu juridisko un faktisko pamatotību un ticamību tādā pakāpē, kādu prasa strīda izšķiršana pēc būtības. Ja parādnieks iebilst pret saistību pastāvēšanu, tad šo iebildumu pamatotības kritērijs ir saistāms ar iebildumos izteikto apstākļu attiecināmību uz kreditora prasījumu. (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.SPC-25/2012*).

Tiesa, izvērtējot Parādnieka izvirzītos iebildumus, atzīst tos par tādiem, kas ir pamatoti, jo, iesniedzot iebildumus pret maksātnespējas procesa pasludināšanu, Parādnieks ir norādījis iemeslus, kuru dēļ tas uzskata, ka Kreditora prasījums par parāda samaksu ir nepamatots, savos iebildumos norādot uz apstākļiem, kas Parādnieka ieskatā ir pietiekami, lai konstatētu, ka par saistību izpildi pastāv strīds.

Līdz ar to tiesas ieskatā šādus Parādnieka iebildumus nevar atzīt par tādiem, kas vērsti tikai uz izvairīšanos no maksātnespējas procesa pasludināšanas. Tiesa atzīst, ka parādnieka iebildumi pret prasījumu nav formāli. Tie ir attiecināmi uz kreditora prasījumu. Iebildumu pamatā ir pušu strīds par atbildības raksturu, apjomu, summu, izpildes termiņiem atbilstoši, starp pusēm noslēgto Līgumu noteikumiem, minēto noteikumu iztulkošanu un attiecināmību uz parādnieku.

[7.5] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 1.pantam, maksātnespējas procesa mērķis ir veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātnespējas atjaunošanu.

Tiesa atzīst, ka maksātnespējas procesa institūta izmantošana ātrākai un efektīvākai parādu

atgūšanai vai arī kā alternatīva prasības tiesvedībai nav pieļaujama. Turklāt atbilstoši Maksātnespējas likuma 6.panta 8.punkta nostiprinātajam labticības principam procesā iesaistītajām personām savas tiesības jāizmanto labā ticībā.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 4.panta pirmo daļu, juridiskās personas maksātnespējas

process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura ietvaros no parādnieka mantas tiek segti kreditoru prasījumi, lai veicinātu parādnieka saistību izpildi.

Maksātnespējas kontroles dienests ir sniedzis skaidrojumu: „Maksātnespējas procesu pasludina, ja tiesa konstatē objektīvi pastāvošu maksātnespējas procesa pazīmi, kas noteikta Maksātnespējas likuma 57.pantā. (...) Tiesa tātad konstatē objektīvi pastāvošu maksātnespējas subjekta nespēju pildīt savas saistības un, pasludinot maksātnespējas procesu, aizsargā finansiālās grūtībās nonākušā komersanta un tā kreditoru interešu samērošanu. Secināms, ka ar Maksātnespējas likuma 57.pantā noteiktajām maksātnespējas procesa pazīmēm likumdevējs nosprauž robežu, kuru sasniedzot, finansiālās grūtībās nonākušā parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšana ir nepieciešama un neizbēgama, un maksātnespējas procesa dalībnieki pēc procesa pasludināšanas darbojas saskaņā ar objektīviem apstākļiem, kad parādniekam ir ierobežoti finanšu līdzekļi vai to nav vispār. Maksātnespējas process ir nepieciešams, lai apstākļos, kad parādniekam ir ierobežotas iespējas

apmierināt savu kreditoru prasījumus, administrators veiktu Maksātnespējas likumā paredzēto pasākumu kopumu kreditoru prasījumu apmierināšanai, tai skaitā pārdotu parādnieka aktīvus.” (*Maksātnespējas administrācijas skaidrojumi un atziņas 2008-2014, /Nosaukums E/, 2015., 68.lpp.*).

Atbilstoši Maksātnespējas likuma jēgai, maksātnespējas process ir pasludināms tām juridiskajām personām, kuras ir nonākušas finansiālās grūtībās, kuras objektīvu apstākļu dēļ nespēj nokārtot savas saistības pret kreditoriem. Ne Maksātnespējas likums, ne Civilprocesa likums neparedz tiesai tiesības pasludināt maksātnespējas procesu jebkurai personai, kura nevēlas pildīt savas saistības pret kreditoriem.

Lietā nav konstatēts, ka parādnieka finansiālās grūtības ir iemesls, kuru dēļ parādnieks nav sedzis kreditora prasījumu. Parādnieks iesniedzis pierādījumus par tam piederošajiem nekustamajiem īpašumiem (zemesgrāmatas nodalījuma norakstus, sarakstus ar parādniekam piederošajiem nekustamajiem īpašumiem – dzīvokļiem, kā arī izdruku par šo dzīvokļu pārdošanas cenām; bankas izdruku uz 2025.gada 24.oktobri, kurā konta atlikums ir 79 000 *euro*; 2024.gada Uzņēmuma gada pārskatu, no kura redzams, ka uzņēmuma aktīvi un pasīvi, kā arī uzņēmuma 2024.gada peļņa 426 099 *euro*; Uzņēmuma operatīvo bilanci uz 2025.gada 30.septembri, no kuras redzams, ka arī 2025.gadā uzņēmums strādā ar peļņu).

Izskatot, maksātnespējas pieteikumu sevišķā tiesāšanās kārtībā, tiesa var izvērtēt jautājumu un konstatēt parādnieka maksātnespējas pazīmju esamību vai neesamību, nevis paša kreditora prasījuma pamatotību.

Uzskatot, ka minētie argumenti ir par pamatu pieteikuma noraidīšanai, kā arī ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas attiecībā uz tiesas pienākumu argumentēt spriedumu, kur vienlaikus atzīts, ka ar šo pienākumu nav jāsaprot prasība tiesai detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (*sk. ECT 1994.gada 19.aprīļa spriedumu “Van de Hurk v. The Netherlands” 61.punkts*) tiesa atzīst par iespējamu nevērtēt pārējos pušu argumentus, iebildumus. Tiesai ir jāuzklausa visi argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*sk. ECT komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu lietā Nr.10153/82*).

Ņemot vērā lietas materiālos esošos pierādījumus, kā arī tiesas sēdē procesa dalībnieku paustos viedokļus, tiesas ieskatā pastāv strīds. Tādējādi Maksātnespējas pieteikumā norādītā maksātnespējas procesa pazīme atbilstoši Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktam netiek konstatēta, jo Parādnieks ir sniedzis pamatotus iebildumus pret pieteikto prasījumu, un pieteikums ir atzīstams par nepamatotu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13}panta devīto un desmito daļu, pieteikums ir noraidāms.

[7.6] Tajā pašā laikā tiesas ieskatā pieteikums nav atzīstams par apzināti nepatiesu, jo tiesa nekonstatē tādus apstākļus, kas varētu par to liecināt.

[7.7] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 62.panta piektās daļas 1.punktam un sestajai daļai, juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīts pieteikuma iesniedzējam netiek atmaksāts un iemaksātais depozīts ieskaitāms Valsts kasē.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 251.panta 11.punktu, 256., 257.pantu, 363.^{11}panta pirmo daļu, 363.^{13}pantu, tiesa

nosprieda

/Nosaukums B/ pieteikumu par /Nosaukums D/ maksātnespējas procesa pasludināšanu – noraidīt.

Atzīt /Nosaukums B/ iesniegto /Nosaukums D/ maksātnespējas procesa pieteikumu par nepamatotu.

Izbeigt /Nosaukums D/, reģistrācijas Nr./Nosaukums C/, maksātnespējas procesa lietu.

/Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums A/, 2025.gada 9.oktobrī iemaksātais depozīts 1480*euro* ieskaitāms Valsts kasē.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedums sastādīts un pieejams – 2025.gada 21.novembrī.
Tiesnese I.Ušakova

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu